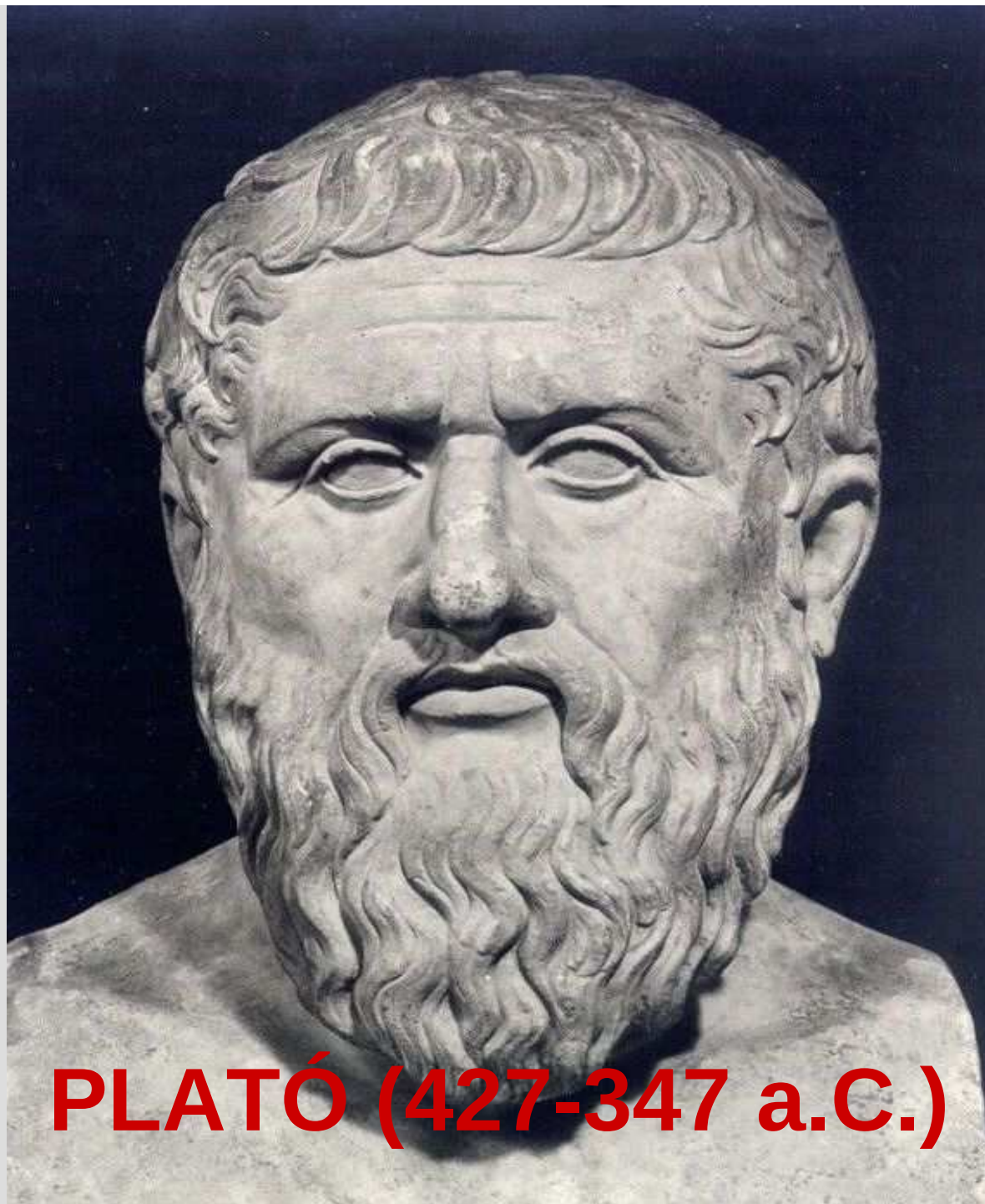

PLATÓ (427-347 a.C.)

Plató i Aristòtil (fragment de *L'Escola d'Atenes*, 1509, de Rafael)

La Academia de Atenas. Fragmento de un fresco de la Biblioteca de El Escorial de P.Tibaldi. 1586.

EL PENSAMENT PLATÒNIC:

ONTOLOGIA (Teoria de la realitat: *teoria de les formes separades o de les idees*)

EPISTEMOLOGIA (Teoria del coneixement)

ANTROPOLOGIA (Teoria de l'ànima)

POLÍTICA

Orígens i influències de la *teoria platònica de les idees* (teoria de les formes separades o dualisme ontològic)

1. El problema ontològic de *l'objecte d'estudi* de les **Matemàtiques** (*les entitats matemàtiques*).
2. Influència del *sophós* presocràtic **PITÀGORES de SAMOS** (570-480 a.C.). (L'estructura matemàtica de la *physis*: *arkhé* = *números*).
3. Influència positiva del *philo-sophós* **SÒCRATES** (470-399 a.C.) i negativa (crítica) dels **Sofistes**. (Els *valors morals*: objectius, universals, absoluts).
4. Influència del *sophós* presocràtic **HERÀCLIT d'EFES** (550-480 a.C.) i l'Ésser com a Esdevenir (*panta rei*).
5. Influència del *sophós* presocràtic **PARMÈNIDES d'ELEA** (515-445 a.C.) i l'Ésser com a permanència i immutabilitat

PITÀGORES I L'ESCOLA PITAGÒRICA, 1

- **Pitàgores de Samos (570-480 a.C.):** a ell s'atribueix la taula de multiplicar i el Teorema de Pitàgores. També és cèlebre pel fet d'haver fundat una escola. Més que una escola era una *comunitat* de caràcter religiós: les propietats eren comunes, professaven la **metempsicosi** (*transmigració de les ànimes*), eren vegetarians...
- Els pitagòrics són bàsicament **matemàtics**. La seva dedicació a les matemàtiques va influir molt en l'explicació de la naturalesa de les coses (la **physis**).
- Totes les coses poden explicar-se amb els **números**:
 - l'ordre existent és un conjunt que s'explica amb els números;
 - una unitat és un punt;
 - dues, una línia;
 - tres, la superfície, el pla;
 - quatre, el volum;
 - el número 10 és la suma dels quatres primers (la **tetraktys**).

PITÀGORES I L'ESCOLA PITAGÒRICA, 2

- Les coses, doncs, són **números**: uns punts formen una línia; diverses línies formen una superfície; diverses superfícies combinades formen un cos; és a dir, punts, línies, superfícies (números), són les unitats reals que componen tots els cossos.
- Per tant, tots ***els cossos han de ser considerats com a números***; a cada cosa se li pot aplicar un número i, per tant, ***tota la naturalesa és un compost de números***.
- Així, el *principi*, l'**Arkhé**, constitutiu de la realitat no és quelcom físicament material (com l'*aigua* per a Tales, l'*aire* per a Anaxímenes, el *foc* per a Heràclit...), sinó que és quelcom de ***formal i abstracte: el número***.

HERÀCLIT d'EFES (550-480 a.C.)

Què vol dir que les coses "són"?

Què és Ésser?

Conceptes presocràtics: PHYSIS (ARKHÉ) - COSMOS / CAOS - LOGOS

Què és l'**ARKHÉ** (causa material), segons Heràclit, de la PHYSIS? El **foc**.

PHYSIS dinàmica, en canvi constant (**PANTA REI** = tot flueix, el perpetu fluir de totes les coses). Més enllà dels elements en lluita del canvi constant, hi ha un *ordre*, una *lleï*, un *logos*:
l'oposició de contraris (l'*ordre* és l'enfrontament dialèctic dels oposats).

Ésser = ESDEVENIR

(Influència en Plató: com és el TOPOS ORATOS)

PARMÈNIDES D'ELEA (515-445 a.C.)

Com Heràclit d'Efes s'ocuparà més de “què vol dir Ésser”, que no pas de “què són les coses”. Autor del poema ***Sobre la natura*** on s'exposen les “dues vies”:

- via de la veritat (**alètheia**) = coneixement (raó)
- via de l'opinió (**doxa**) = engany, error (sentits)

Tesis:

1. **L'Ésser és** (immutabilitat radical de la realitat; l'Ésser existeix).
2. **El No-Ésser no és** (el no-res no existeix).
3. **Ésser = Pensar.**

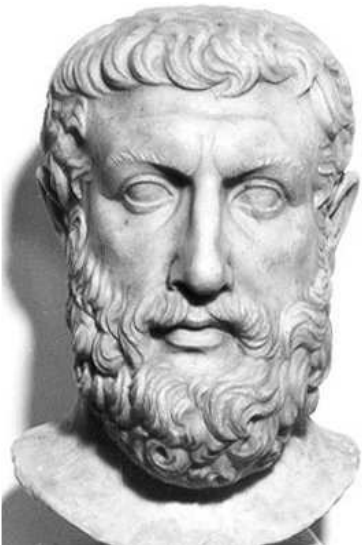
-Característiques de l'**Ésser**:

No engendrat, indestructible, immutable, finit, compacte, homogeni, indivisible, esfèric, etern, perfecte...

(Influència directament en la manera que té **Plató** de concebre el **cosmos noetós**)

L'Ésser com a **Esdevenir-canvi** (Heràclit) i com a **Permanència-ésser** (Parmènides)

(dues arquetípiques visions enfrontades del món)

-Parmènides d'Elea (sud d'Itàlia, Magna Grècia):

Només l'**Ésser**, que és únic i immutable, existeix vertaderament (els canvis que afirma Heràclit són només aparences sensorials, que la raó ens porta a negar).

-Heràclit d'Efes:

Afirma el perpetu fluir de totes les coses (*panta rei*). Ésser és el mateix que **Esdevenir** (canviar).

La teoria platònica de les Idees, I:

- En aquesta **teoria ontològica**, Plató ajunta en una visió única i integradora:
 - d'una banda la concepció del presocràtic **Parmènides** segons la qual l'autèntica realitat és eterna i immutable (**l'Ésser**), que serà el món de les idees (**cosmos noetós**);
 - i d'una altra, l'afirmació del també presocràtic **Heràclit** sobre el perpetu fluir de les coses (**l'Esdevenir**, expressat en el ***panta rei***), que serà el món de les coses (**topos oratos**).

Així la teoria de Plató ofereix una **solució conciliadora** de l'oposició **permanència – canvi**.

La teoria platònica de les Idees, II:

La teoria platònica de les idees, a més a més:

- també ofereix una alternativa al relativisme i escepticisme dels **sofistes** (defensant l'existència de *valors – idees* objectius, absoluts i universals);
- dóna consistència teòrica a l'optimisme de **Sòcrates** sobre les capacitats humanes de coneixement (i converteix en idees realment existents fora de la ment humana els seus *conceptes morals objectius*);
- i manté, en el rerefons de tot plegat, les certeses matemàtiques dels **pitagòrics**, com a exemples evidents de veritats eternes.

TEORIA DE LES IDEES

COSMOS NOETÓS (ÉSSER)... *veritat*

(Món intel·ligible o de les idees... Món de l'ésser-que-és: **ontos on**)

EIDOS: (**models**, formes, essències, idees) són entitats immaterials, absolutes, immutables, perfectes, universals, independents del món físic, eternes

(**Jerarquia de les idees:** -de més a menys- 1. el **Bé-Agathon**; 2. Valors morals (p.e. **Dikaiosine**, **kalós**...); 3. Entitats matemàtiques; 4. Idees de coses).

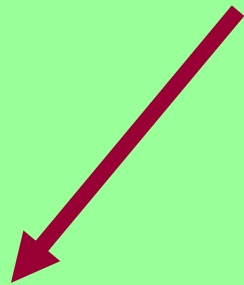
-----DUALISME ONTOLÒGIC-----iorismós-----

TOPOS ORATOS (ESDEVENIR)... *aparença*

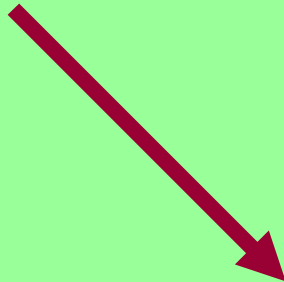
(Món sensible o de les coses: món físic, material, món de la **diversitat** i **multiplicitat**, món del **CANVI** i el **MOVIMENT** –**metabolé**, **kínesis**-)

EIDOLES: (**còpies** de les idees de les que **PARTICIPEN** -teoria de la **MÈTHEXIS** (participació)-)

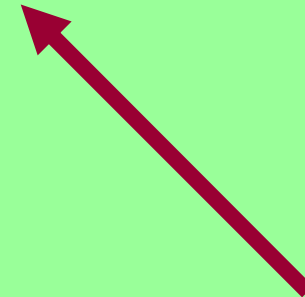
LES IDEES O MODELS

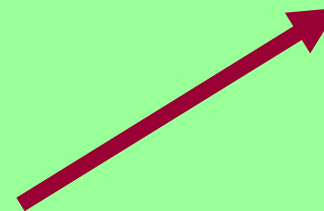
ES REFLECTEIXEN

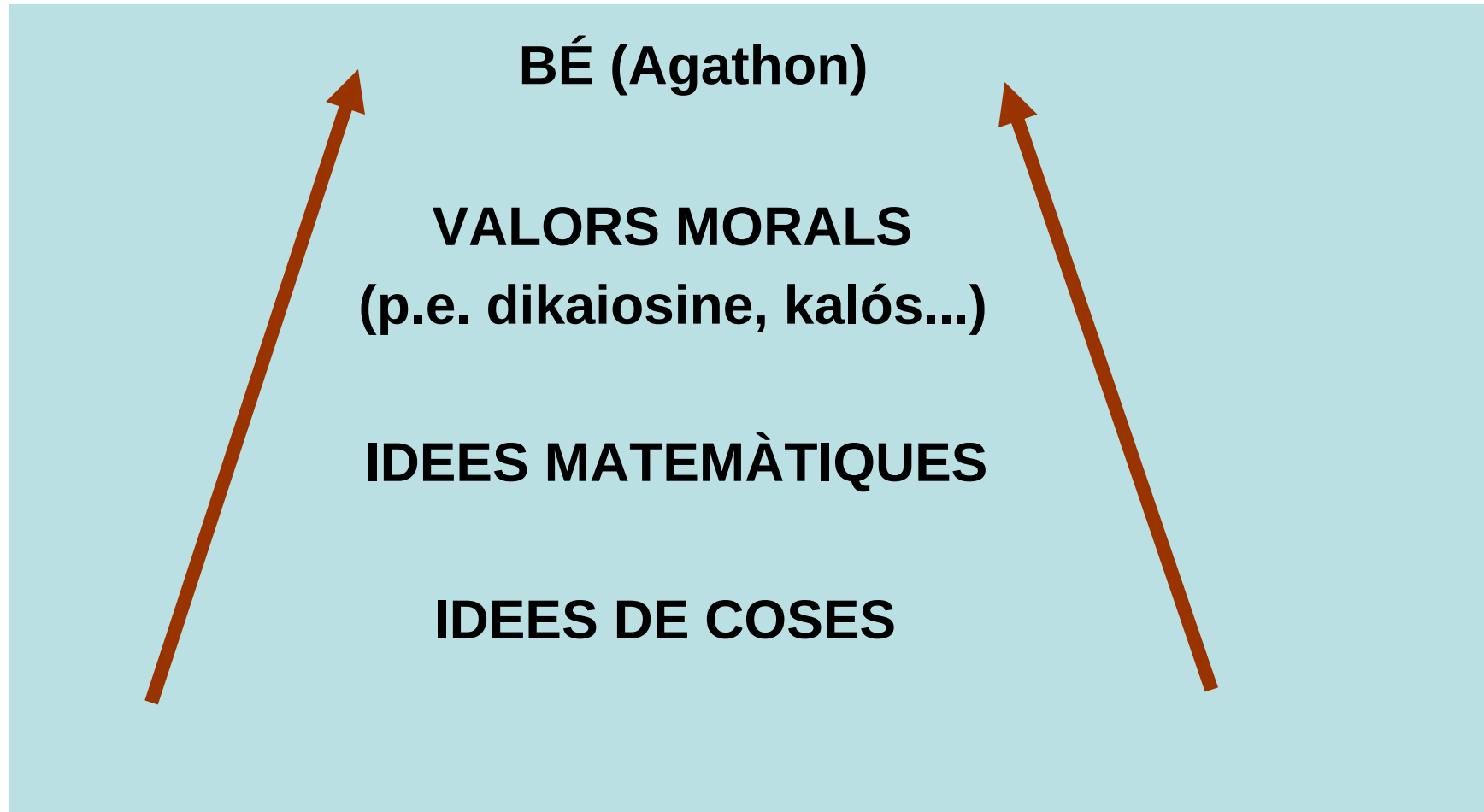
EN EL MÓN SENSIBLE, EL QUAL
(Teoria de la **mèthexis** o **participació**)

TENDEIX A
REALITZAR

Jerarquia de les IDEES del Cosmos Noetós:

La idea del Bé (*agathon*), 1

- Les **idees** (del **cosmos noetós**) constitueixen un **sistema** ordenat i jerarquitzat on totes es vinculen i coordinen entre si. En el grau més alt hi trobem la **Idea del Bé**.
- El **Bé**, com a **idea primera**, com a **principi suprem**, és **expressió de l'ordre, del sentit i de la intel·ligibilitat de tot el real**. Al matemàtic, però sobretot al **filòsof**, correspon ascendir **dialècticament** en el coneixement de la idees fins assolir la **Idea del Bé**. La contemplació de la Idea del Bé és **coneixement teòric i pràctic** al mateix temps: **teòric** perquè fa possible la captació de l'ordre i de l'estructura de tot el real; **pràctic** perquè proporciona les normes de tota ordenació moral i política. Aquesta identificació d'ambdós tipus de saber, teòric i pràctic, fa que el **savi** sigui, per a Plató, **el destinat a governar en tota comunitat humana**.

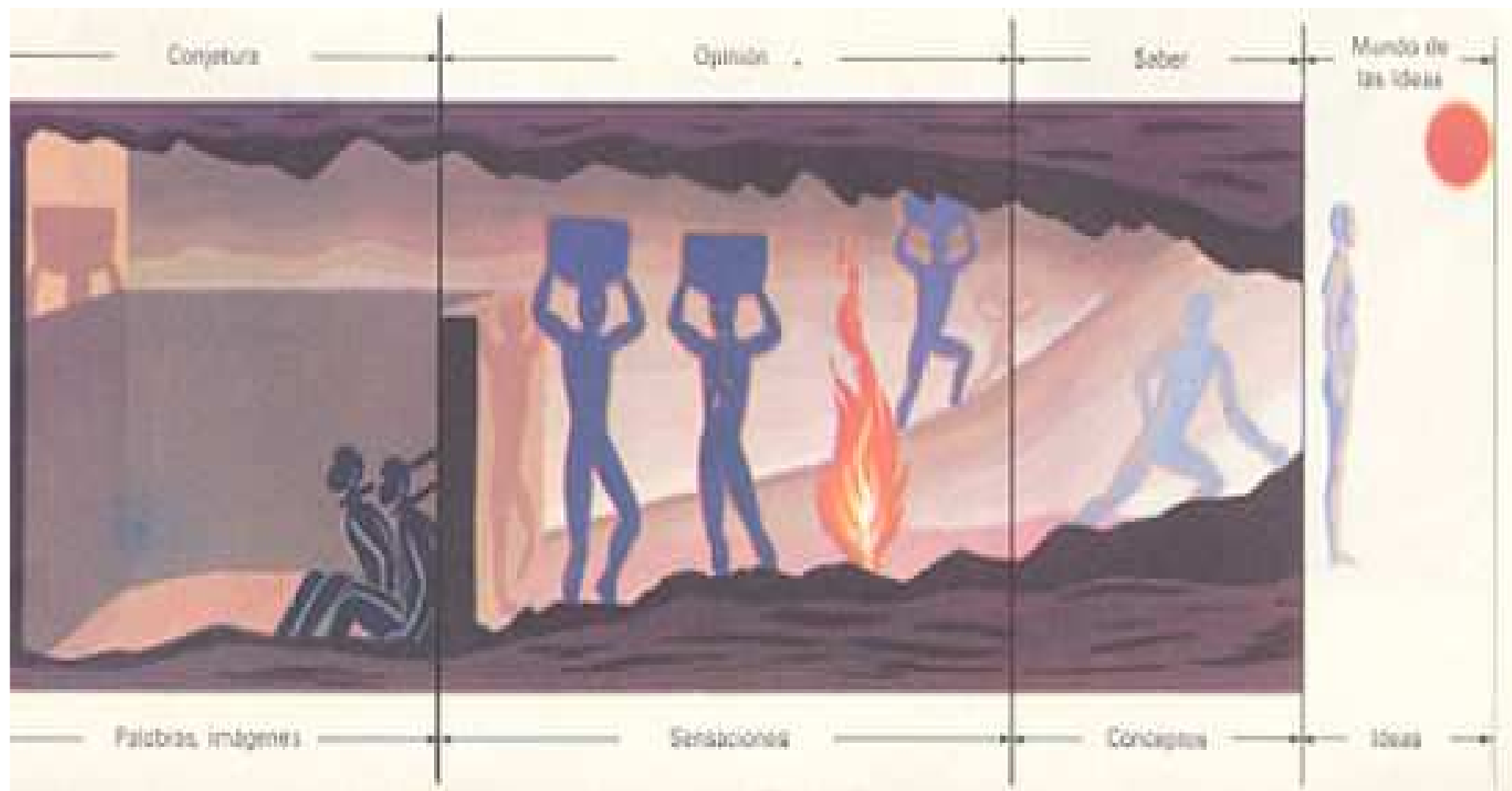
La idea del Bé (*agathon*), 2

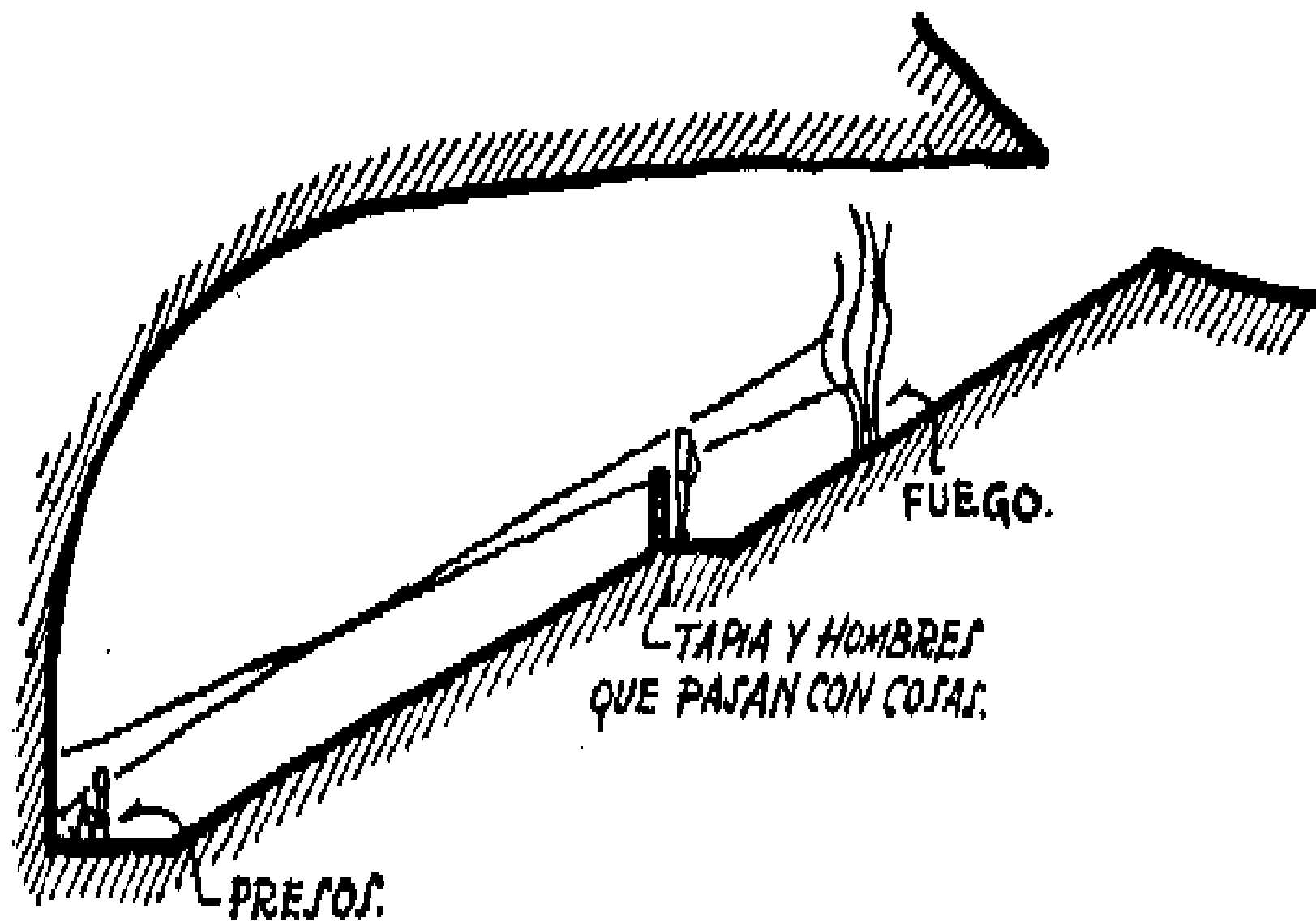
- La **Idea del Bé** és l'objectiu final del coneixement i, a partir d'ella, adquireixen sentit la justícia, la bellesa, la veritat, i tota la resta de la realitat. Al participar del món de les idees i, per tant, del **Bé**, els homes tendeixen a assolir-lo mitjançant un procés d'imitació o *mímesis*.
- On acaba la jerarquia del món de les idees?, quina és la idea més general de totes? La **Idea del Bé**. Perquè és precisament l'existència d'aquest ordre jeràrquic el que fa possible l'existència de les idees i, en definitiva, de tot. Plató identificava el **Bé** amb **l'ordre**.
- La **Idea del Bé** és el vèrtex suprem (el cim) de **l'Ésser**; és, doncs, la causa per la qual es pot conèixer en la veritat, i la causa per la qual tot allò que pot ser conegut existeix i és el que és. De la **Idea del Bé** n'és imatge el Sol, que en el món sensible il·lumina i al mateix temps fa que les coses siguin.

MÓN SENSIBLE

MÓN IDEAL

El Mite de la Caverna (*República*, VII)

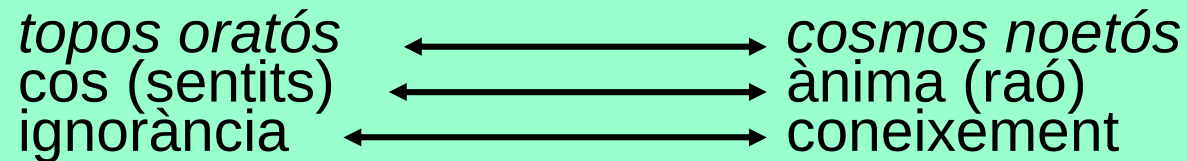
- Plató narra en el ***Mite de la Caverna*** el dolorós i escarpat camí del ***coneixement***. L'home encadenat a l'interior de la foscor simbolitza la condició humana inicial, ignorant i enganyada. El món de l'interior de la caverna és el món de les coses. El camí de sortida representa el ***procés de coneixement***. Així, els dos mons del mite es corresponen als dos mons de la seva metafísica, i l'escarpat i costerut camí de sortida ens mostra el difícil accés al coneixement. Podem comprovar, doncs, que la teoria de la idees (ontologia) i la teoria del coneixement (epistemologia) van entrelligades.

El Mite de la Caverna (*República*, VII)

...com tot mite és susceptible de *diferents nivells d'interpretació*. La caverna tant és el **món sensible** on són presoners els homes com el **cos** que empresona l'ànima, etc. Com que els presoners han viscut en aquesta situació des del naixement, no en són conscients. No es poden imaginar una altra llum que la petita resplendor del foc. Les ombres que passen són per a ells l'única realitat. El presoner que és arrabassat de la seva posició creu, al començament, que l'arrenquen del seu món propi, ja que, en el moment de girar-se, la llum de la sortida l'encega de tal manera que li produeix un terrible mal als ulls. És, doncs, un **procés dolorós**. Però un cop s'acostuma a la llum i veu la vertadera realitat, comprèn que **el que ha vist a la caverna són pures ombres**. I quan hi retorna i intenta explicar les seves experiències, els presos el prenen per boig i, fins i tot, intenten matar-lo a fi que no els incordiï més (Plató expressa aquí tant la seva **expulsió de Siracusa** com la condemna, execució i **mort de Sòcrates** el 399 a.C.). Davant d'això els presos encara s'aferren més a la seva situació, no fos cas que algú intentés conduir-los cap a l'exterior i els passés el mateix...

NIVELLS I PAUTES DE LECTURA DEL MITE DE LA CAVERNA

-Relacions i comparacions entre l'interior de la caverna i l'exterior:

-Simbologia de la Llum i la Foscor.

-Relació amb l'*Al·legoria de la Línia* (*República*, VI).

-Paper del presoner alliberat: paper pedagògic i paper polític (el saber al servei de la comunitat).

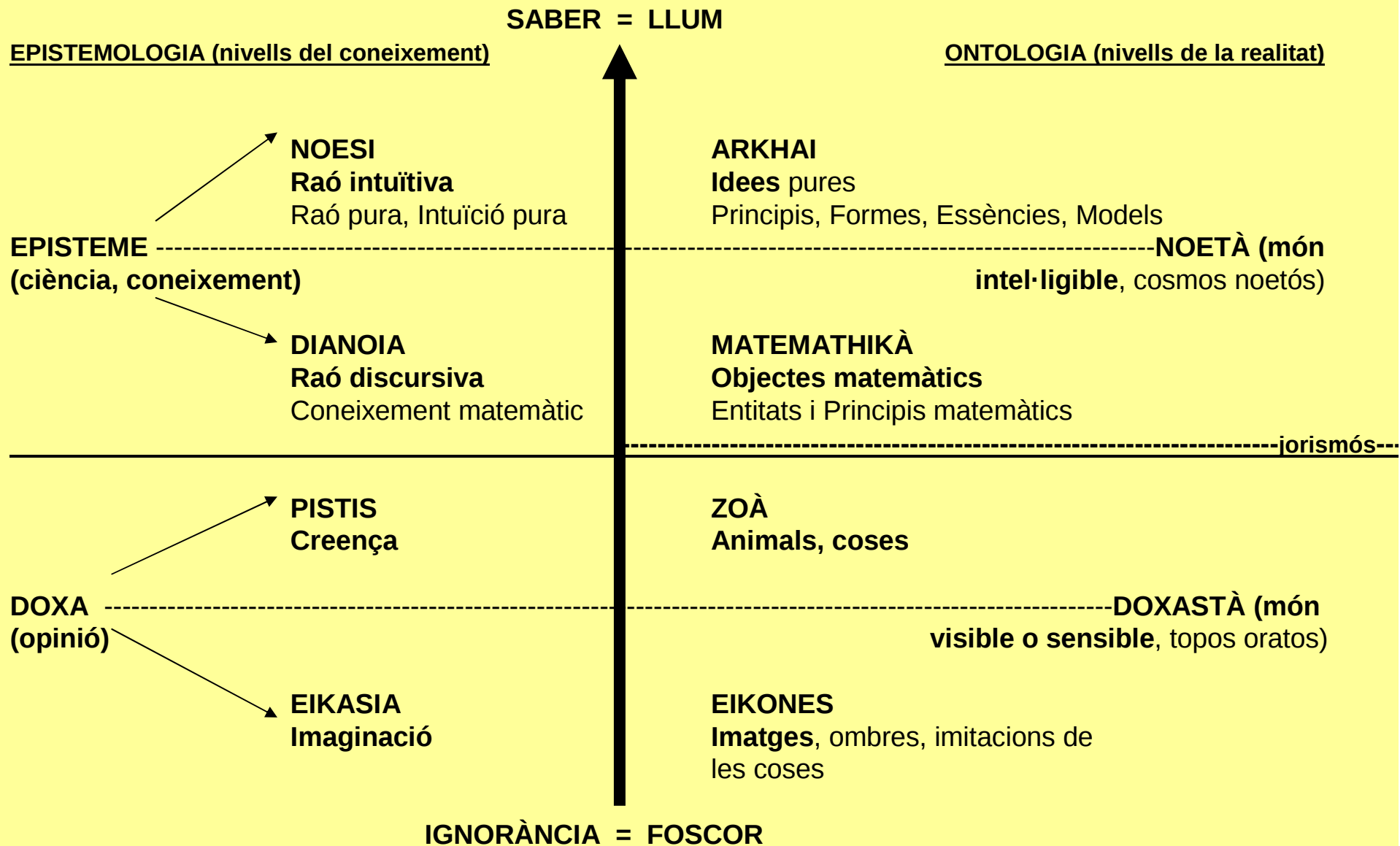
-Procés epistemològic de *dialèctica ascendent* i *dialèctica descendent*.
El coneixement com a experiència d'ascens dolorós.

-La Idea del Bé (*àgathon*). Les idees com a causa (*aitia*).

-Elements biogràfics de l'experiència de Plató a la ciutat de Siracusa i de l'episodi de la mort de Sòcrates.

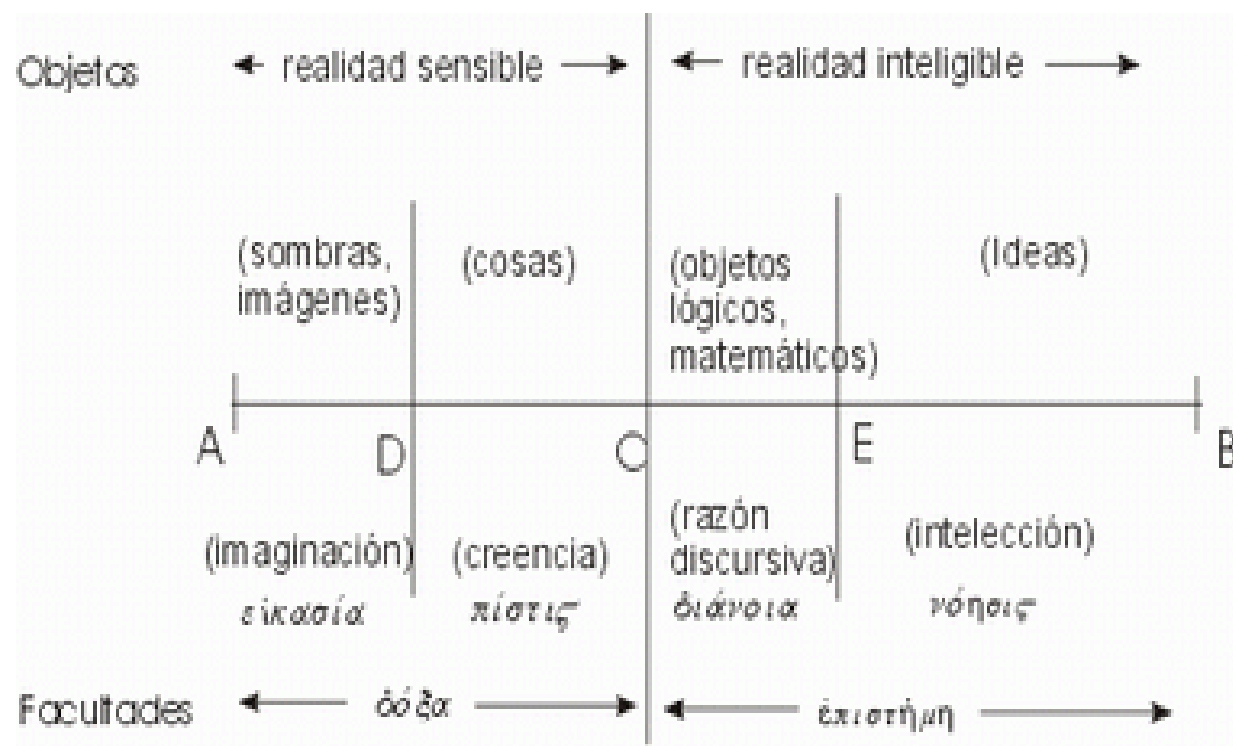
-Retrat antropològic pessimista de la condició humana. (...)

Al·legoria de la Línia (República, VI)

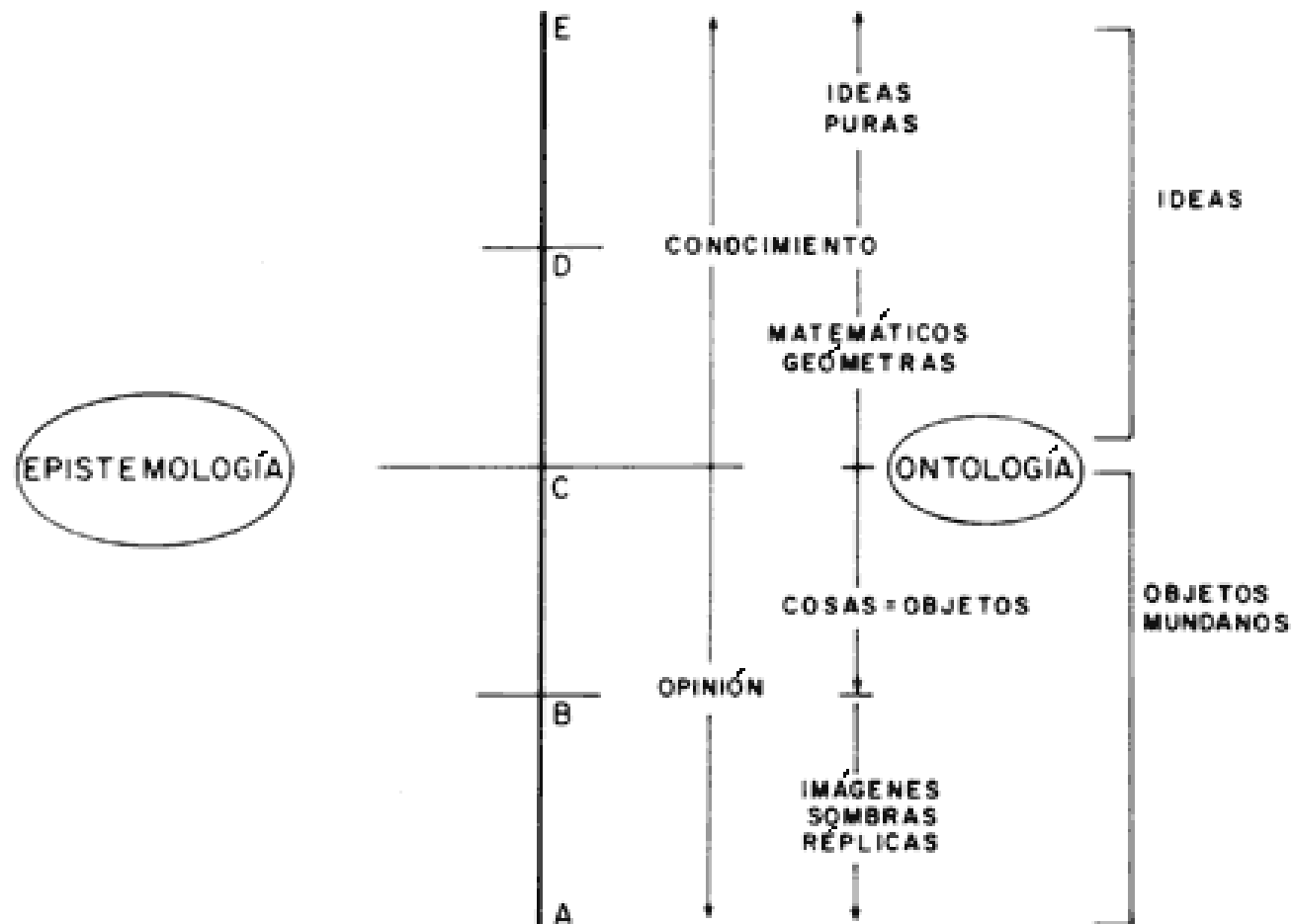
Al·legoria de la Línia (*República*, VI)

Ontologia (part superior) i Epistemologia (part inferior)

Allegoría de la Línea (*República*, VI)

Ontología

FORMES DE CONEIXEMENT
(epistemologia)

TIPUS DE REALITAT
(ontologia)

RAÓ

SABER, CIÈNCIA
(episteme)

IDEES

SENTITS

OPINIÓ, CREENÇA
(doxa)

COSES

DUALISME ONTOLÒGIC (Realitat)	DUALISME EPISTEMOLÒGIC (Coneixement)	DUALISME ANTROPOLÒGIC (Home)
Cosmos Noetós (idees) EIDOS	Episteme (la raó coneix idees)	Psique (ànima) (la raó coneix idees)
Topos Oratos (coses) EIDOLES	Doxa (els sentits “coneixen” coses)	Soma (cos) (els sentits “coneixen” coses)

El dualisme antropològic: ÀNIMA – COS

-L'home és fonamentalment la seva **ànima**.

-Malaauradament, l'ànima humana (**psique**) està unida accidentalment i incòmodament al cos (**soma**).

“Quan l'ànima i el cos estan plegats, la natura disposa que l'un serveixi com un esclau i sigui manat, i que l'altra mani i faci d'amo.” (Plató, Fedó, 79 e)

-Aquesta és, doncs, una visió **dualista**, en la qual l'**ànima** és altament valorada i el **cos**, infravalorat.

-**Ànima** i **cos** són dues entitats totalment distingibles i desiguals. El **cos** és físic, mortal, sensible i imperfecte (el cos pertany al món de les coses sensibles i temporals). L'**ànima** és immortal, intel·ligible i perfecta, és allò que defineix l'home i que li permet realitzar el més elevat (l'ànima és originària del món de les idees eternes).

“...allò que més s'assembla al diví, a la immortalitat, a l'intel·ligible, al que té forma única i no es pot descompondre, al que és immutable i idèntic a ell mateix és l'ànima.” (Plató, Fedó, 80 b)

L'ÀNIMA (Mite del carro alat)

“Imaginem-nos, doncs, que l'ànima s'assembla a una força en la qual van naturalment units un auriga i una parella de cavalls alats. Sens dubte, els cavalls i els aurigues del déus són tots bons i de bones qualitats, però en el cas dels altres es tracta d'una barreja. Pel que fa a nosaltres, hi ha primerament un auriga que condueix una parella d'animals de tir; aleshores, un d'aquests cavalls és bell i bo, i d'aquestes mateixes qualitats, mentre que l'altre és el contrari i també de qualitats contràries. Pel que fa a nosaltres, doncs, el fet de conduir-los és necessàriament difícil i desagradable.

Per consegüent, ara s'ha d'intentar explicar d'on prové que l'ésser vivent s'anomeni mortal i immortal. Tot el que és ànima s'encarrega de tot el que és inanimat; recorre tot el cel, assumint ara una forma ara una altra. Quan és perfecta i alada, circula per les altures i dirigeix tot l'Univers; però, quan ha perdut les ales, és emmenada fins que s'agafa a alguna cosa sòlida, on s'estableix, i pren un cos terrestre, que sembla moure's ell mateix a causa de la força d'aquella; aquest conjunt, ànima i cos íntimament units, s'anomena ésser vivent i rep també el sobrenom de mortal.”

PLATÓ, Fedre, 246 a-d.

Antropologia platònica. Teoria de l'ànima. Teoria política

Tipus d'ànima	Mite carro alat	Virtut (areté)	Mite races	Classe social
Ànima Racional NOUS (cap)	Auriga	Sophia Phronesi (prudència i saviesa)	Homes d'or	Governants (arkontes) (funció: dirigir)
Ànima Irascible THYMOS (pit)	Cavall Blanc	Andreia (valentia, coratge, fortalesa)	Homes d'argent	Guardians, militars (phylakes) (funció: protegir)
Ànima Concupiscible EPITIMETIKOS (ventre)	Cavall Negre	Sophrosine (moderació, temperança)	Homes de ferro o bronze	Productors (funció: proveir)

ESTRUCTURA TRIPARTIDA DE L'ESTAT: ISOMORFISME ÀNIMA - ESTAT

Tipus d'ànima	Virtut	Classe social
NOUS	SOPHIA PHRONESI	GOVERNANTS
THYMOS	ANDREIA	GUARDIANS
EPITIMETIKOS	SOPHROSINE	PRODUCTORS
	JUSTÍCIA (dikaiosine)	

Classe	Funció
Producers	No exerceix cap activitat política: no és aquesta la seva tasca. Els treballadors han d'oferir a la polis, a la totalitat dels seus membres, els recursos indispensables i suficients, però no més, per a satisfer les necessitats bàsiques. El seu comportament ha d'estar caracteritzat per la temperança.
Guardians Militars	Serà la que protegirà i defensarà la ciutat tant de qualsevol enemic extern com de qualsevol conflicte intern; la seva valentia, la virtut o excel·lència pròpia, farà possible aquesta protecció.
Governants	Serà l'única que exercirà el poder polític de prendre decisions. La constituirà la classe de les persones sàvies, de les persones que han accedit al coneixement i contemplació de les idees, especialment de la idea de justícia, d'ordre i d'Estat. Aquesta classe es nodrirà de la classe dels militars, d'aquells militars millors, dels qui hagin superat una llarga selecció. És la classe dels governants-filòsofs (seguint la teoria del filòsof-rei o del rei-filòsof).

- L'Estat perfecte que Plató suggereix és un **Estat utòpic**. Es tracta d'un Estat **aristocràtic** en el sentit més original del mot *aristocràtic*: **d'aristos**, els millors (mot emparentat amb **areté**, excel·lència), i de **kratós**, poder, força.

“Llevat que els filòsofs governin en els Estats, o que els qui ara són anomenats reis i governants filosofin de manera genuïna i adequada, i que coincideixin en una mateixa persona el poder polític i la filosofia, i que es prohibeixi rigorosament que marxin separadament per cadascun d'aquests camins les múltiples naturaleses que actualment ho fan així, no hi haurà, estimat Glaucó, fi dels mals per als Estats ni tampoc, em sembla, per al gènere humà; tampoc abans d'això ni es produirà, en la mesura del possible, ni veurà la llum del Sol, l'organització política que ara acabem de descriure. Això és el que des de fa una estona vacil·lo a dir, perquè preveia que el meu pensament xocaria amb el dels altres; i és difícil d'advertir que no hi ha cap més manera de ser feliç, tant en la vida privada com en la pública.” **(Plató, República, V, 473 d-e)**

Formes d'Estat	Origen	Governants	Característiques
TIMOCRÀCIA	Degeneració de l'aristocràcia	Els homes d'acció, la classe dels militars	Es caracteritza per l'ambició de la classe militar que no mira pel bé i la felicitat comuns, sinó per la prosperitat personal.
OLIGARQUIA	Degeneració de la timocràcia	La classe dels poderosos i adinerats	Es caracteritza per la cobdícia de la classe dirigent, que només busca el propi enriquiment. Aquesta classe es converteix en explotadora de les altres.
DEMOCRÀCIA	Degeneració de l'oligarquia	El poble	Es caracteritza per la llibertat i la igualtat. Això no és positiu ja que tothom fa i diu el que pensa. Els pobres s'igualen als rics, els ignorants als savis, els corruptes als virtuoses. La direcció de l'Estat no es reserva a les mans més preparades i millors.
TIRANIA	Degeneració de la democràcia	Un líder ambiciós i carismàtic	És la degeneració política extrema, conseqüència de les baralles i guerres civils fruit de la democràcia. En aquest clima d'inestabilitat, s'alça un "salvador" que s'acaba convertint en omnipotent, corrompent i atemorint els altres.

La **PAIDEIA** platònica (*República*, VII)

- Fins els 20 anys: fonaments de **MATEMÀTICA** i **GIMNÀSTICA**.
- Dels 20 als 30 anys: una primera selecció entre els que més han destacat en el coneixement, comença a estudiar les relacions de les diferents ciències matemàtiques entre si, i amb la realitat (estudis propedèutics per a la **Dialèctica**):
 - ARITMÈTICA** (nombres, càlcul...)
 - GEOMETRIA** (espai, formes...)
 - ESTEREOMETRIA** (mesura dels sòlids...)
 - ASTRONOMIA** (geometria del cel...)
 - HARMONIA** (matemàtica pitagòrica del so...)
- Dels 30 als 35 anys: després d'una selecció definitiva, els millors comencen amb la **DIALÈCTICA** (*dialektiké*: la ciència del Bé).
- Dels 35 als 50 anys: **servei militar i polític** (...tornen a baixar a la caverna i participen en les tasques de la guerra i de la pau).
- Als 50 anys, als millors de tots, se'ls permet tornar a la **dialèctica**, i són conduïts cap a la seva culminació: la **visió del Bé**. Havent arribat a aquest punt, passen la resta dels seus dies com a **filòsofs**, però en torns fan ús del coneixement adquirit com a **governants**.

L'Escala de la Bellesa segons Plató en el *Banquet*

5. El coneixement d'allò Bell en si

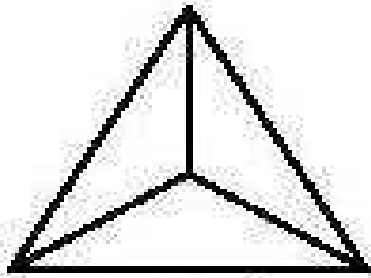
4. Les ciències matemàtiques

3. Les accions i les lleis justes

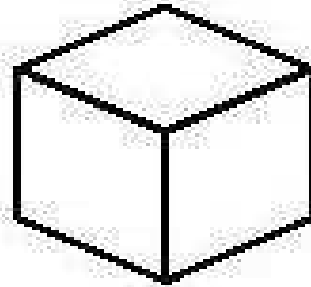
2. La Bellesa de les ànimes

1. La Bellesa dels cossos joves

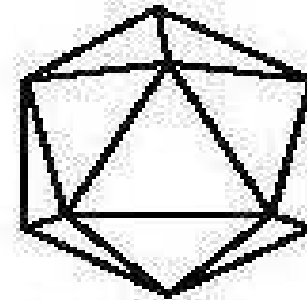
Els poliedres regulars segons Plató

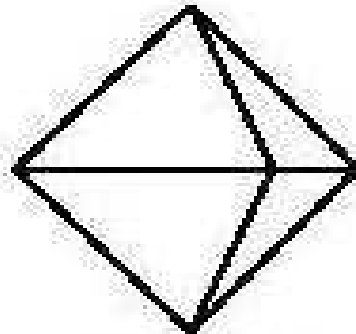
**Tetraedro
(fuego)**

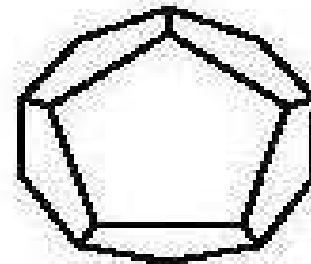
**Cubo
(tierra)**

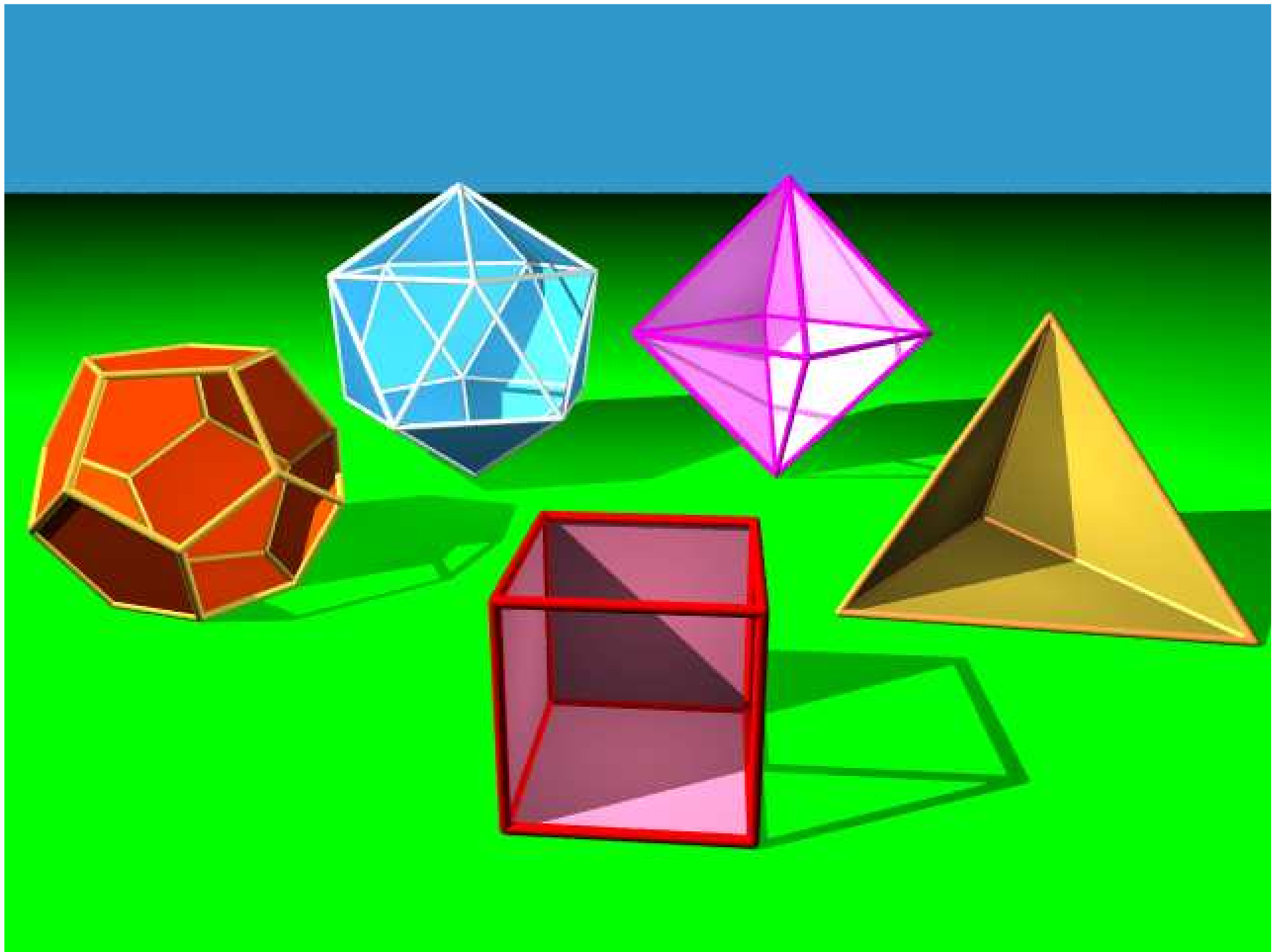
**Icosaedro
(agua)**

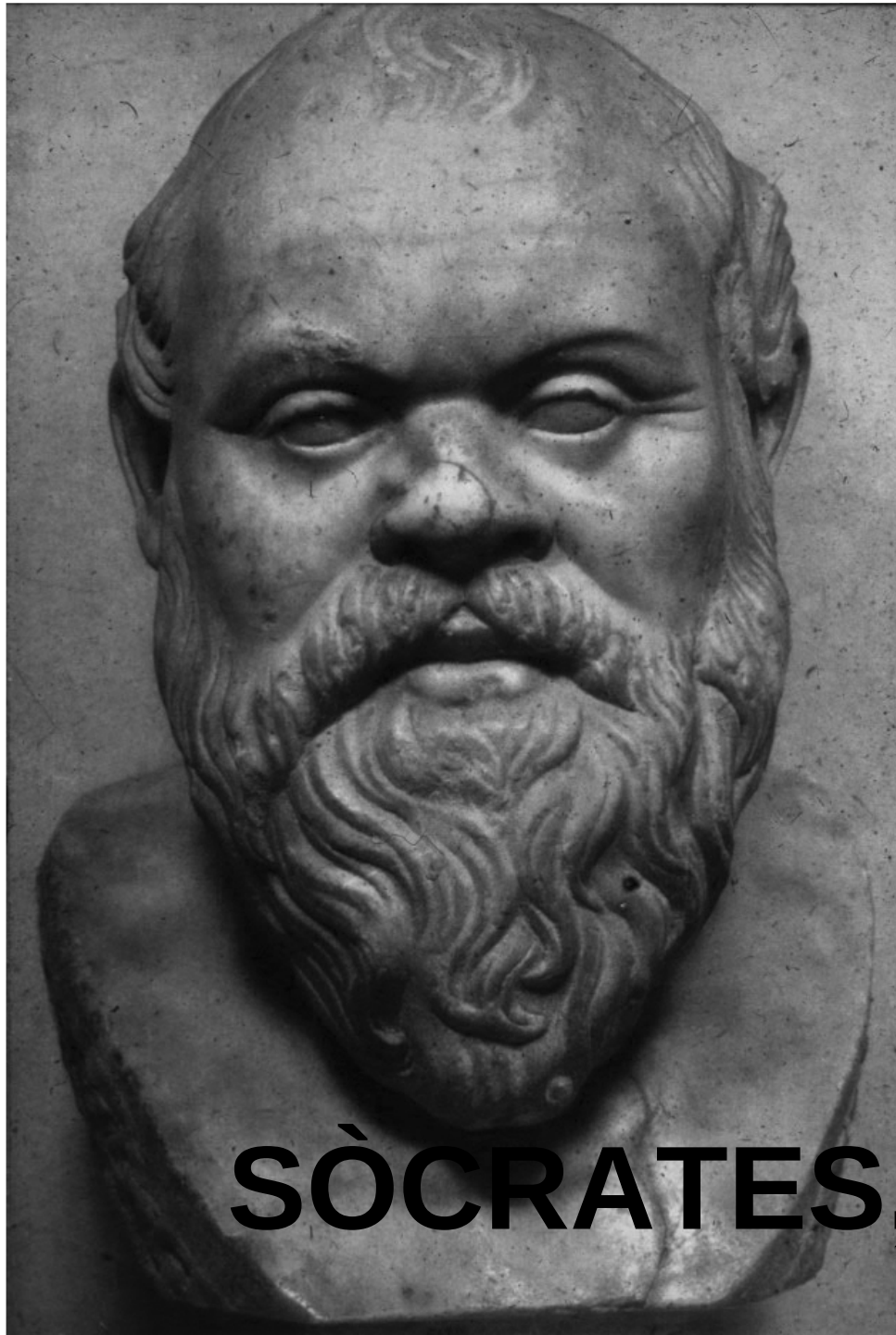

**Octaedro
(aire)**

**Dodecaedro
(modelo del
universo)**

SÒCRATES, 470-399 a.C.
(Detall de l'Escola d'Athenes)

La mort de Socrate, J.L. David (1787), Metropolitan Museum of Art, New York

L'any 399 a. C. Sòcrates va ser acusat per Ànitos, Melet i Licó de: impietat (***asebeia***), de ser corruptor dels joves, i d'introduir noves divinitats. Fou jutjat, condemnat i executat (morí per la ingestió de cicuta).

“Tanmateix, de més savi que aquest home bé ho sóc; perquè cap dels dos no sap res de bo; però mentre ell es pensa saber alguna cosa, no sabent res, jo, com que no sé res, no em penso saber. Sembla, doncs, que jo sóc més savi que ell en aquesta mica: que, el que no sé, tampoc no em penso saber-ho.”

SÒCRATES

La MAIÈUTICA socràtica

- La **MAIÈUTICA** és un mètode. El concepte prové de **MAIEO, MAIEUSI** (infantar, **parir**, art de les llevadores –l'ofici de la mare de Sòcrates-). I què és el que cal parir? El coneixement que ja portem dins. Així, el **filòsof** serà qui (mitjançant el **dia-logos**) ajuda l'home a parir – treure a la llum – el coneixement que ja porta dins.
- El **mètode maièutic** té tres fases:
 - **1. IRONIA**: reconèixer la pròpia ignorància (***Jo només sé que no sé res...***). Situar tots els interlocutors en un pla d'igualtat. Apareix, per tant, el tema de la *docta ignorantia*.
 - **2. DIÀLEG**: (o dialèctica) És ***l'art de fer preguntes i respostes***. Dialogar és co-filosofar (filosofar en comú). És un **SIMPHILOSOPHEIN**. El diàleg comença sempre amb la pregunta ***Ti estí...?*** (Què és això?).
 - **3. DEFINICIÓ UNIVERSAL** (o conclusió general): es tracta de l'**HOMOLOGIA (HOMOLOGOS)**. ***Estem d'acord que X és...*** S'arriba així a l'assoliment de coneixements universals i objectius (contra l'opinió dels **SOFISTES** que defensaven el relativisme i el subjectivisme dels conceptes).

Com influència la MAIÈUTICA socràtica la teoria del coneixement de Plató.

- “Si és vertader el que tu acostumes a dir sovint, que aprendre (**mathesis**) no és res més que recordar (**anamnesis**), cal que, en un temps anterior, haguem après allò que ara recordem. I això no seria possible si la nostra ànima no hagués existit en un altre lloc abans d'arribar a existir en aquesta forma humana. De manera que així també sembla que l'ànima és immortal.”

PLATÓ, *Fedó*, 72 e

- “Perquè estant íntimament connexes entre elles les parts de la naturalesa i havent après l'ànima totes les coses, res no impedeix que, recordant una sola cosa (els homes en diuen **aprendre**), hom trobi totes les altres si és coratjós i no es cansa de cercar. **Cercar i aprendre no són, al cap i a la fi, res més que recordar (anamnesis).**”

PLATÓ, *Menó*, 81 d

CONCEPTES DE FILOSOFIA GREGA, 1

Physis	Eidos - Eidola	Noesi - Arkhai
Cosmos	Cosmos noetós	Dianoia - Matematika
Caos	Topos oratos	Pistis - Zoa
Logos	Jorismos	Eikasia – Eikones
Arkhé	Ontos on	Eros - Eròtica
Aletheia	Methexis	Diairesis
Doxa	Agathon	Arete
Homomensura	Demiúrg	Nous
Simphilosophein	Psique - soma	Thymos
Asebeia	Soma - sema	Epitimetikos
Daimon	Metempsicosi	Crateo
Maièutica	Mathesis	Demos
Ti esti...?	Anamnesis	Oligos
Ironia	Episteme – doxa	Time
Homologia	Noeta - doxasta	Aristos

CONCEPTES DE FILOSOFIA GREGA, 2

Dikaiosine

Kalos

Sofia

Phronesi

Andreia

Sophrosine

Isomorfisme

Phylakes

Monarquia

Aristocràcia

Timocràcia

Oligarquia

Democràcia

Tirania

Ontologia

Metafísica

Epistemologia

Antropologia

Mite de la caverna

Al·legoria de la línia

Mite del carro alat

Mite de les races

Gimnàstica

Música

Aritmètica

Geometria

Astronomia

Dialèctica

Preexistència

Reminiscència

Intel·lectualisme moral

Orfisme

Els DIÀLEGS de Plató

<u>Diàlegs de joventut</u> (398-390 a.C.)	<u>Transició</u> (390-385 a.C.)	<u>Maduresa</u> (385-370 a.C.)	<u>Vellesa</u> (370-347 a.C.)
<i>Apologia de Sòcrates</i> <i>Ío</i> <i>Critó</i> <i>Laques</i> <i>Lisis</i> <i>Càrmides</i> <i>Eutifró</i> <i>Protàgores</i>	<i>Gòrgies</i> <i>Menó</i> <i>Eutidem</i> <i>Hípies menor</i> <i>Hípies major</i> <i>Cràtil</i> <i>Menexen</i>	<i>Banquet</i> <i>Fedó</i> <i>República</i> <i>Fedre</i>	<i>Teetet</i> <i>Parmènides</i> <i>Sofista</i> <i>Polític</i> <i>Timeu</i> <i>Fileb</i> <i>Críties</i> <i>Lleis</i> <i>Epinomis</i> <i>Carta VII</i>